

dluh. V tuto skutečnost musí se vpraviti i žalobkyně, ovšem zůstává jí vyhrazeno, by si své domnělé právo pohledávala u těch, o nichž se domnívá, že neoprávněným použitím směnek ji v jejím nároku na podíl z této pohledávky zkrátili. Uvádí-li se v rozsudku první stolice, že ona úmluva nestala se proti současnému vrácení směnek a že směnky byly žalovanými teprve později Františkem Č-em vráceny, nemá to pro věc významu, neboť žádati vrácení směnek při jejich placení nebo jinakém vyrovnání jest právem dlužníků a, nepoužijí-li oni tohoto práva v důvěře, že jim směnka bude později vrácena, jde to jedině na jejich vrub a nebezpečí. Nikterak nelze však z toho dovozovati, jak se o to pokouší žalobkyně, že tím dluh z původního právního důvodu znovu pro ni obživl. Vzhledem na tento stav nebylo třeba v tomto sporu ani na místě, zkoumati a rozhodovati o tom, zda majetkovou dohodou mezi manželi Č-ovými přešla polovice původní společné pohledávky na žalobkyni připadající právně na Františka Č-a čili nic a zda a pokud notář se proti této dohodě nebo příkazu jemu žalobkyni sdělenému zachoval, neboť v tomto sporu nelze otázky tyto s právním účinem proti těmto mimo spor stojícím osobám řešiti. Pro rozhodnutí rozepře stačilo zkoumati, zda žalobní nárok uplatněný jedině z původního svého právního důvodu jest po právu a dle toho, co bylo uvedeno, měla býti otázka tato vyřešena záporně.

Čís. 4463.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém.

Zaměstnanec nebyl p o z á k o n n o u d o b u zaměstnán na v e l k é m majetku pozemkovém, neměl-li hospodářský celek, na němž byl zaměstnán, výměry §u 2 záborového zákona, nýbrž přešel do rukou majitele, jehož celkový majetek onu hranici přesahoval, teprve v době, od níž do skončení služebního poměru neuplynulo 10 let. Lhostejno, že za dřívějších majitelů byly ke statku připachtovány pozemky a tím hranice §u 2 záb. zák. byla překročena.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1924, Rv I 1790/24).

Žaloba zaměstnance na zaměstnavatele o placení zaopatřovacích požitků dle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c. N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolatel domáhá se úpravy zaopatřovacích požitků jako bývalý zaměstnanec na velkém majetku pozemkovém, tudíž dle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. Tento zákon vztahuje se na bývalé zaměstnance na velkém majetku pozemkovém a přísluší jim stanovené požitky po 10 služebních letech 40% (§ 4 cit. zák.), celé pak po 40 leté, po případě 35 leté službě. (§ 3 cit. zák.) Není sporu o tom, že žalovaný koupil sv. Jakubský dvůr jako samostatné těleso hospodářské a knihovny dne 29. března 1910, převzal žalobce jako šafáře a ustanovil ho provi-

sorně na dvě leta, počínaje 1. červencem 1910 se služným 600 K, mimo požitky naturální a byt a že ho dal dnem 1. června 1919 na trvalý odpočinek. Není také sporu o tom, že byl žalobce na dvoře sv. Jakubském šafářem u dřívějších dvou vlastníků po dobu 3 let, že dvůr sv. Jakubský má výměry 68 ha a že byl i s jiným majetkem žalovaného podle zákona ze dne 16. dubna 1919, čís. 215 sb. z. a n. státem zabrán. Dovolatel, aby se mohl dovolávati shora zmíněné úpravy, musil by v první řadě prokázati, že byl zaměstnán na velkém majetku pozemkovém po rozumu Šu 2 zák. záborového alespoň po nejmenší předepsanou dobu (§ 4 cit. zák. o zaopatřovacích požitcích). Žalobce sice tvrdil, že byl na velkém majetku pozemkovém po 40 roků zaměstnán, avšak neprokázal to. Sv. Jakubský dvůr měl, jak nesporno, výměry 68 ha a vzhledem na tuto výměru nelze ho zařaditi do velkého majetku pozemkového, neboť nerozhoduje při tom, že dřívější vlastníci měli u tohoto dvoru větší výměru pozemků (snad až do 300 ha) v pachtu, jelikož do výměry velkého majetku pozemkového nelze počítati pozemky pachtované, tedy cizí, nýbrž jen skutečnou katastrální výměru toho kterého objektu. Dle toho nelze také ovšem dobu do 1. července 1910 na dvoře sv. Jakubském ztrávenou žalobcem počítati za ztrávenou jako na velkém majetku pozemkovém a nelze jí použiti při výměře zaopatřovacích požitků dle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. a připočísti ji ke skutečně ztrávené době na velkém majetku pozemkovém. Tento dvůr ovšem se stal, byv po nabytí žalovaným spojen s ostatním jeho majetkem, součástí velkého majetku pozemkového po rozumu zákona záborového a podléhal proto tomuto zákonu. Na tomto dvoře v rukou žalovaného teprve konal žalobce od 1. července 1910 vzhledem na zákon o úpravě zaopatřovacích požitků, jenž se výslovně záborového zákona dovolává, služby na velkém majetku pozemkovém a může tedy teprve od této doby počítati služební léta a dle jich počtu žádati zaopatřovací požitky. Žalobce ztrávil u žalovaného na velkém majetku pozemkovém — a jedině u tohoto — celkem 9 roků a zlomek měsíců, jenž nepřevyšuje 6 měsíců (§ 5 cit. zákona zaopatřovacího), takže nemůže žádati ani podle Šu 4 cit. zák. zaopatřovací požitky, po 10 letech služebních příslušející.

Čís. 4464.

Na zasílateli jest (§ 380 obch. zák.), by opatřil veškeré doklady dopravních výloh, by volil takového mezizasílatele, jenž může provést dopravu co nejdříve a by zpravil svého komitenta o každé důležité překážce dopravy.

Vypočítání dopravného při plavbě na Dunaji.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1924, Rv I 1798/23).

Žalující zasílatelská firma obstarala pro žalované dopravu zboží z Titulu po Dunaji do Bratislavy. Žalobě o vyplacení výloh spojených s dopravou (dopravné, stojné, pojistné), o b a n i ž š í s o u d y vyhověly. N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.